

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2024

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Arteterapia
Kod przedmiotu*	XB5
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr III
Rodzaj przedmiotu	przedmiot obowiązkowy dla specjalności nauczycielskiej
Język wykładowy	język polski
Koordynator	dr hab. D. Karkut, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. E. Mazur, prof. UR, dr hab. D. Karkut prof. UR, dr hab. A. Kucharska-Babula, prof. UR, dr hab. T. Półchłopek, prof. UR; dr E. Kozłowska, dr D. Hejda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3		15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

student zaliczył wszystkie przedmioty specjalizacji nauczycielskiej przewidziane do realizacji na studiach pierwszego stopnia
---

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studenta z aktualną wiedzą na temat specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz istotą arteterapii.
C ₂	Poznanie różnych dziedzin arteterapii oraz sposobów ich wykorzystania w pracy z uczniami z dysfunkcjami.
C ₃	Rozwijanie kompetencji merytorycznych i metodycznych w zakresie wykorzystania elementów arteterapii na lekcjach języka polskiego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat edukacji włączającej, a także sposobów realizacji zasady inkluzji.	NW5
EK_02	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat metod nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, wspomagających prowadzenie zajęć z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	NW15
EK_03	Student/ka umie adekwatnie dobierać materiały, środki dydaktyczne i metody pracy w celu samodzielnego projektowania i realizowania działań pedagogicznych, wychowawczych i opiekuńczych.	NU2
EK_04	Student/ka potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz prowadzić działania wspierające ich integralny rozwój.	NU3 NU12 NU15
EK_05	Student/ka potrafi posługiwać się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, a także współpracować w zespole.	NK3 NK7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<i>Nie dotyczy</i>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Definicja arteterapii oraz jej dziedzin.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Wprowadzenie do teatroterapii, choreoterapii, muzykoterapii, baśnioterapii, terapii przez twórczość plastyczną.
Klasyfikacja alternatywnych metod pomocy uczniowi z trudnościami.
Poznanie zasad organizacji procesu terapeutycznego, struktury zajęć, sposobów organizowania pracy terapeutycznej na lekcjach języka polskiego oraz zajęciach rewalidacyjnych.

3.4 Metody dydaktyczne

- prezentacje multimedialne,
- metody poglądowe (prezentacja slajdów, filmów edukacyjnych),
- praca z tekstem audiowizualnym – analiza, dyskusja,
- ćwiczenia praktyczne,
- analiza przypadków, dyskusja, rozwiązywanie problemów.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja pracy w trakcie zajęć, ocena wystąpień ustnych (prezentacji, referatów)	ćwiczenia
EK_02, EK_03, EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, ocena projektów zajęć z elementami arteterapii	ćwiczenia
EK_05	obserwacja pracy w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest czynny udział w zajęciach (dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecność), przygotowywanie się do nich (krótkie referaty lub prezentacje), przygotowanie prezentacji na temat wybranej dziedziny arteterapii, przeprowadzenie w grupie studentów samodzielnie opracowanych ćwiczeń arteterapeutycznych.</p> <p>Ocena łączna z pracy pisemnej, aktywności na zajęciach oraz pracy analitycznej: projekty, referaty: 30% ostatecznej oceny prezentacje: 30% ostatecznej oceny aktywny udział w zajęciach: 40% ostatecznej oceny</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego	20

(udział w konsultacjach)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta– praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, studiowanie literatury metodycznej, napisanie scenariusza zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej)	40
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

Arteterapia w edukacji i rozwoju człowieka, red. M. i T. Siemieź, Wrocław 2008.

Białańska A., *Teatr, który leczy*, Kraków 2002.

Buchalter S.I., *Terapia sztuką*, Poznań 2006.

Gilroy A., *Arteterapia – badania i praktyka*, Łódź, 2009.

Integracja wczoraj i dziś, t.1., *Kształcenie literackie i kulturowe*, red. A. Jakubowska-Ozóg, E. Kozłowska, A. Kucharska-Babula, Rzeszów 2013.

Jąder M., *Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię*, Kraków 2007.

Karolak W., *Mapping w twórczym samorozwoju i arteterapii*, Łódź 2006.

Karolak, W., *Sztuka jako zabawa. Zabawa jako sztuka*, Warszawa 2001.

Konieczna E. J., *Arteterapia w teorii i praktyce*, Kraków 2004.

Kucharska-Babula A., *Muzyka – klucz do zrozumienia „dzieci gorszego Boga”?*, „Polonistyka” 9/ 2010, s. 38-43.

Kucharska-Babula A., *Skąd potrzeba integracji w szkole? Rozważania na temat zasadności korelowania na lekcjach języka polskiego w szkole różnych dziedzin sztuki*, „Kwartalnik Polonistyczny. Konteksty Kulturowe”, nr 1, Kielce 2008, s. 121-131.

Opala-Wnuk K., *Sztuka, która pomaga dzieciom*, Łódź 2012.

Piszczek, M., *Terapia zabawą. Terapia przez sztukę*, Warszawa 1997.

Read H., *Wychowanie przez sztukę*, Warszawa 1976.

Szafrańska K., *Arteterapia a rozwój kompetencji językowych i komunikacyjnych dzieci ze spectrum autyzmu (ASD)*, Kraków 2016.

Wojnar I., *Teoria wychowania estetycznego – zarys problematyki*, Warszawa 1984.

Żychowska T., *Walory terapeutyczno-wychowawcze muzykoterapii dzieci i młodzieży w wieku szkolnym [w:] Nowe trendy w edukacji muzycznej*, Lublin 2005. s.261-269.

Literatura uzupełniająca:

Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*, Kielce 2000.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej